

כתר שם טוב.

תורות קצרות ומלהיבות מרבי ישראל בעל שם טוב

א':ע"א

מהבעש"ט. ואלה שמות בני"י) שמות א, א. (כמו שתפיסת הגוף הוא בגשמי שאוחז בגופו כך תפיסת הנשמה הוא ע"י קריאת שמו. גם בישן ניעור משנתו בקראו שמו :

א':ע"ב

יש ב' סוגי רשעי ישראל א' בהסתר וא' בפרהסיא. וההפרש ביניהם דפ' הבעש"ט ע"פ) תהלים לז, לה-לו ) ראיתי רשע עריץ כו' ויעבור והנה איננו ואבקשהו ולא נמצא. והק' ולמה יבקשהו לרשע שכבר איננו. וביאר כי אחריו יקום רשע יותר גרוע ממנו לכך יבקשהו לראשון:

א':ע"ה

והיה כי יבואו עליך כל הדברים האלה הברכה והקללה והשבת אל לבבך כו' (ל, א). וקשה בשלמא ע"י יסורין אדם עושה תשובה אבל למה הזכיר הברכה. ופ' הבעש"ט ע"פ אל נקמות ה' אל נקמות הופיע (תהלים צד, א ) ע"פ משל לאיש כפר א' שמרד במלך שהכה ורגם איקונין של מלך או כיוצא בזה ומיד עשה המלך אותו המלך לראש והעלהו ממדריגה למדריגה עד שנעשה משנה למלך. וכל מה שהיטיב המלך עמו יותר והביאו ליותר מדריגה וראה יותר כבוד המלך ומשרתיו והנהגותיו היה יותר צער לזה שהיה בן כפר בזכרו שמרד נגד המלך הגדול הרחמן הזה ומה שהיה ראוי לעונש הוא מטיב עמו יותר. והמלך עשה בכוונה מכוונת שאם היה ממיתו היה צער לפי שעה ותו לא משא"כ בדרך הנ"ל מצטער כל ימיו ומוסיף תמיד כשעולה ליותר גדולה מוסיף יותר צער על צערו איך מלאו לבו למרוד עיני כבודו. וז"ש אל נקמות ה' ר"ל שנקמות ה' הוא ע"י המדה"ר שלא כמלך ב"ו והוא כי אל נקמות הופיע ר"ל שהנקמה הוא במה שהופיע לו מגדולתו ובראותו גדולת המלך ובזכרו שמרד נגד מלך זה אין לך צער גדול מזה. וא"כ ה"נ ר"ל כי יבואו עליך הברכה והקללה והשבות אל לבבך ר"ל האדם שחטא ומרד עיני כבודו ית' המלך הגדול והנורא רב ושליט עיקרא ושרשא דכל עלמין והיה ראוי לעונשים קשים ומרים והש"י משפיע לו הברכה א"צ יותר קללה וצער מזה שיודע שמרד בו והש"י ברחמיו משפיע לו כל טוב בודאי ראוי שיתמרמר כל ימיו בבכ"ו וצער על מעשיו שמרד בו וע"ד הנ"ל. ואז בראות המלך צערו זה שהוא יותר אצלו מעונשים מתכפר לו :

א':ע"ו מהבעש"ט. מי שרוצה ליפטר מהצער והמיצר והוא נוסע אחריו משל לאשה יולדת שהלכה למקום אחר לפטור מחבלי לידה והצער הולך אחריה. ועצה היעוצה שיתפלל להש"י ויפטר מהצער וז"ש מן המיצר קראתי יה ענני במרחב יה. וז"ש והנה מצרים נוסע אחריהם אז הבינו זה לכך ויצעקו בני ישראל אל ה' ובאמת נאמר אז כאשר ראיתם את מצרים היום לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם:

מהבעש"ט בשם הראשונים. ראוי לידע סוד אחדותו ית' כי בכ"מ שאני תופס ואוחז בקצה וחלק מן האחדות הרי אני תופס כולו. והנה מאחר שהתורה והמצות נאצלו מעצמותו ית' שהוא אחדות האמיתי א"כ כשמקיים מצוה אחת על מכוונה ובאהבה שהיא הדכיות בו ותופס מצוה זו חלק האחדות א"כ כולו בידו כאלו קיים כל המצות שהם כללות אחדותו .

כשנופל עליו איזה שמחה ידבק בשמחתו ית' שהוא שורש הכל: